2024

PHILOSOPHY

(Honours Core)

Paper: PHI-HC-4026

(Philosophy of Religion)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions as directed:

 $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) "Religion is humanity's response to the Divine." Who said this?

''ধৰ্ম হ'ল মানৱজাতিৰ দৈৱসত্তাৰ প্ৰতি সঁহাৰি।'' উক্তিটো কাৰ? (b) Philosophy of religion is not an organ of religious teaching.

(Write True or False)

ধর্মদর্শন ধর্মীয় শিক্ষাৰ এক অংগ নহয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(c) Reason has no place in religion.

(Write True or False)

ধৰ্মত যুক্তিৰ কোনো স্থান নাই।

(শুদ্ধ নে সশুদ্ধ লিখা)

(d) Thomas Aquinas offered 3/4/5 ways of proving divine existence.

(Choose the correct answer)

থমাচ একুইনাচে দৈৱ অস্তিত্ব প্ৰমাণ কৰাৰ বাবে ৩ / ৪ / ৫ টা প্ৰণালী আগবঢ়াইছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Write the name of the prime advocate of Dialectical Materialism.

দ্বান্দ্ৰিক বস্তুবাদৰ প্ৰধান পৃষ্ঠপোষকগৰাকীৰ নাম লিখা।

(f) Spinoza denied freedom of will. Is it true?
স্পিনোজাই ইচ্ছাৰ স্বাতন্ত্ৰ্যক অস্বীকাৰ কৰিছিল। উক্তিটো সঁচানে? (g) Who was the author of the book, Summa Theologica?

Summa Theologica গ্ৰন্থৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন ?

(h) Write the name of one advocate of logical positivism.

তকীয় প্ৰত্যক্ষবাদৰ এগৰাকী পৃষ্ঠপোষকৰ নাম দিখা।

(i) What is the best path of salvation for Shankardeva?

শংকৰদেৱৰ মতে মুক্তিৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ পথ কোনটো ?

(j) What is the symbol of ultimate concern in religious language?

ধৰ্মীয় ভাষাত পৰম সত্তা (concern)ৰ প্ৰতীক কি?

- Answer the following questions in brief: 2×5=10
   তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা:
  - (a) What is revelation? দৈৱ প্ৰকাশ কাক বোলে?
  - (b) Write two distinctions between theology and philosophy of religion.

ঈশ্বৰতত্ত্ব আৰু ধৰ্মদৰ্শনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(5)

- (c) What is Eka Sarana Nam Dharma?
  এক শবণ নাম ধৰ্ম কাক বোলে ?
- (d) Write two distinctions between religious language and ordinary language ধর্মীয় ভাষা আৰু সাধাৰণ ভাষাৰ মাজত থকা গৃটা পাৰ্থকা লিখা:
- (e) Logical positivists divided propositions into two kinds. What are they?

   তকীয় প্রতাক্ষবদি দার্শনিকসকলে বানক দুটা ভাগত বিভক্ত কবিছে: সেষ্ট ভাগ দুটাব নাম লিখা:
- 3. Answer any four of the following questions

5 = 4 = 20

তলত দিয়া প্ৰপ্ৰবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া

- (a) Write a brief note on religious experience
  ধৰ্মীয় অভিজ্ঞাতাৰ বিষয়ে চামু টোকা এটা লিখা :
- (b) Give a brief account of Kant's view of immortality of Soul আক্সাৰ অমৰক্ষৰ বিষয়ে কান্টে আগবঢ়োৱা মতৰ গমু ব্যাস্থ্য লিখা।

- (c) Write the differences between sign and symbol as described by Paul Tillich. পদ জীলিকে বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি চিহ্ন আৰু প্ৰতীকৰ পাৰ্থকাসমূহ লিখা।
- (d) Briefly explain the four fold function of religious symbol according to Randall. নাজালৰ মত আনুসৰি দ্বীয় প্ৰতীকসমূহৰ চাৰি তৰণীয়া কাৰ্যৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আভাব্যোৱা :
- (e) Write a brief note on the role of Shravana and Kirtana in Shankardeva's religious philosophy শাক্তৰাখনৰ গমীয় দশনত প্ৰবদ আৰু কীৰ্তনৰ ভূমিকাৰ বিশ্বাহ গৰু টোকা এটা দিখা।
- 4. Answer any four of the following questions :

 $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰপ্ৰবোৰৰ বি কোনো ছাৰিটাৰ উত্তৰ নিধা

- (a) What is religion? Discuss the relation between science and religion. গম কাক বোলে? বিজ্ঞান আৰু ধর্মৰ মাজৰ সম্পর্কৰ বিশ্বত্ব আলোচন কৰা :
- (b) Explain the nature and scope of Philosophy of religion ধর্মপানর প্রকৃত্তি আৰু পরিসর ব্যাধ্যা করা :

151

- (c) What is Eka Sarana Nam Dharma?
  এক পৰণ নাম ধৰ্ম কাক বোলে?
- (d) Write two distinctions between religious language and ordinary language ধর্মীয় ভাষা আৰু সাধাৰণ ভাষাৰ মাজত থকা গৃটা পাৰ্থকা দিখা।
- (e) Logical positivists divided propositions into two kinds. What are they?

   তকীয় প্রতাক্ষরণি দার্শনিকসকলে বানক গুটা ভাগত

   বিভক্ত কবিছে: পেই ভাগ গুটার নাম লিখা:
- 3. Answer any four of the following questions

5=4=20

তলত দিয়া প্ৰস্ৰবোৰৰ বি কোনো চাৰিটাৰ উভৰ দিয়া

- (a) Write a brief note on religious experience ধর্মীয় অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে চমু টোকা এটা লিখা:
- (b) Give a brief account of Kant's view of immortality of Soul আন্ধাৰ অমৰন্থৰ বিষয়ে কান্টে আগবঢ়োৱা মতৰ চমু ৰাখ্যা লিখা:

- (c) Write the differences between sign and symbol as described by Paul Tillich. পল জীলিকে বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি চিহ্ন আৰু প্ৰতীকৰ পাৰ্থকাগন্ধ লিখা:
- (d) Briefly explain the four-fold function of religious symbol according to Randall. বাজালৰ মত অনুসৰি চমীয় প্ৰতীকসমূহৰ চাৰি তৰণীয়া কাৰি কিহনে চম্ব আখ্যা অভাবচ্যাৱা:
- (e) Write a brief note on the role of Shravana and Kirtana in Shankardeva's religious philosophy শাকৰণেত্ৰৰ বাহিছ দেশনত প্ৰবদ আৰু কীৰ্তনৰ ভূমিকাৰ কিছাৰ চন্দ্ৰ গ্ৰেক্ত এটা দিখা।
- 4. Answer any four of the following questions

10×4=40

জলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ বি কোনো ছাৰিটাৰ চিন্তৰ থিৱা -

- (a) What is religion? Discuss the relation between science and religion অম কাক বোলে? বিজ্ঞান আৰু ধর্মৰ মাজৰ সম্পর্কর বিষয়ে জালোচনা করা;
- (b) Explain the nature and scope of Philosophy of religion
  থাজনাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা ৷

(c) Critically discuss the ontological argument for the existence of God.

> ঈশ্বৰৰ অন্তিত্ব সম্পকীয় তাত্ত্বিক যুক্তিটো সমালোচনাৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

(d) Explain the teleological argument for the existence of God.

> ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা ৷

(e) What is determinism? Explain arguments in favour of determinism. নিয়তিবাদ কাক বোলে? নিয়তিবাদৰ সপক্ষে যুক্তিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss the view of Paul Tillich about the symbolic nature of religious language. পল টিলিকে বৰ্ণনা কৰা ধৰণে ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকাত্মক ৰূপৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(g) Explain logical positivism as an antireligious theory. ধৰ্মৰ বিৰোধিতা কৰা মতবাদ হিচাপে তকীয় প্ৰত্যক্ষবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(h) Explain Shankardeva's concept of God. Discuss briefly how the world is related to God. শংকৰদেৱৰ ঈশ্বৰ সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। লগতে জগতখন কেনেদৰে ঈশ্বৰৰ লগত সম্পৰ্কযক্ত হৈ

***

আছে তাৰ বিষয়েও চমুকৈ আলোচনা কৰা।